

2.1 Veilig en hygiënisch werken

Elk jaar moeten in Nederland maar liefst 200.000 mensen naar de dokter, omdat ze gewond zijn geraakt bij een bedrijfsongeval. Het zal je maar gebeuren: er trapt een koe op je voet en je hebt geen werkschoenen met stalen neuzen aan. Of je krijgt een tak op je hoofd, terwijl je net even geen helm draagt. De meeste bedrijfsongevallen ontstaan door onzorgvuldigheid. Een belangrijke oorzaak van ziekte is gebrek aan hygiëne. Wist je dat elk jaar zo'n 725.000 mensen ziek worden door een voedselvergiftiging? Als iedereen alle hygiënevoorschriften zou volgen, zou dat aantal een heel stuk lager liggen.

Door goed op te letten, veiligheidsvoorschriften op te volgen en hygiënisch te werken, kunnen veel ongelukken worden voorkomen. Of je nu thuis werkt, in het praktijklokaal op school of op je stageplek.

Afb. 2.1 Als je niet oplet, kun je jezelf voor het hoofd stoten.

Wat weet ik al?

- Hoe gebruik jij een mes op school?

- Kijk jij wel eens op verpakkingen van schoonmaakmiddelen voordat je ze gebruikt?

- Op welke tekst let je als je een verpakking leest?

VEILIG WERKEN

Met machines en handgereedschappen kunnen veel ongelukken ontstaan. Zolang je nog geen 16 bent, mag je niet met machines werken. Werk je met handgereedschappen, let er dan op dat:

- je ze gebruikt waar ze voor bestemd zijn;
- ze heel zijn;
- je ze goed onderhoudt;
- je ze tijdens je werk niet overal laat slingeren;
- je ze schoon weer opruimt op de daarvoor bestemde plek.

Afb. 2.2 Je mag pas met een bosmaaier of motorzaag werken als je 16 jaar of ouder bent.

Afb. 2.3 Ga zorgvuldig om met je gereedschap. Laat het niet slingeren! Want dan kan er iemand over vallen.

Afb. 2.4 Zorg dat er tijdens het werken met gereedschap een verbanddoos aanwezig is.

2.1 Wanneer mag je met machines werken?

- Als je stagebieder je toestemming geeft.
- Als je vindt dat je de machine goed kunt bedienen.
- Als je 16 jaar of ouder bent.

GEVAARLIJKE STOFFEN

Leuke vraag voor een quiz: Welke pictogrammen staan er op een fles wasbenzine of op de verpakking van gootsteenontstopper? Waarschijnlijk hebben de meeste deelnemers van de quiz geen flauw idee.

Dat is eigenlijk gek, want gevaarlijke stoffen kom je overal tegen. Denk alleen maar eens aan schoonmaakmiddelen. Of aan bestrijdingsmiddelen. Bestrijdingsmiddelen zijn gevaarlijke stoffen die in een afgesloten ruimte bewaard moeten worden. Alleen als je een spuitlicentie hebt, mag je ze gebruiken. En als je ze toepast, moet je beschermende kleding dragen. Ook mag je niet eten, drinken en roken tijdens het werk en moet je goed je handen wassen na afloop.

Afb. 2.5 Ook schoonmaakmiddelen kunnen gevaarlijke stoffen bevatten.

ymbool	Onderschrift	Belakeris
	Gifig of zeer gifig	Stoffen, die bij opname door inslikken, via de of door de huid, de dood tot gevolg kunnen hebben met een LD-50-waarde, die letale dosis.
	Blijvend, werkt in op lichaamsweefsels	Stoffen die weefsels waarmee ze in aanraking zoals huid, ogen, slokdarm, beschadigen.
	Milieugevaarlijk	Stoffen die schadelijk zijn voor oppervlaktewa grondwater (schadelijkheid voor het aquatisch)
	Ontvlambaar	Stoffen die gemakkelijk tot ontbranding overgaan stoffen moet je verwijderd houden van mogelijk ontstekingsbronnen.

Afb. 2.6 Op de verpakking van gevaarlijke stoffen staan pictogrammen. Die waarschuwen je voor gevaar.

Afb. 2.7 Bestrijdingsmiddelen moeten in een afgesloten kast bewaard worden.

2.2 Wat betekent een pictogram met een doodskop?

- Pas op, ontvlambare stof!
- Pas op, giftige stof!
- Pas op, dodelijke stof!
- Pas op, schadelijk voor de gezondheid!

HYGIËNISCH WERKEN

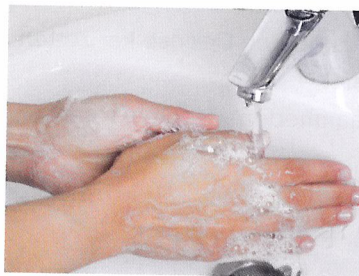
Wat is eigenlijk precies **hygiëne**? Om het heel simpel te zeggen: ervoor zorgen dat jij en je omgeving schoon zijn. Daarmee voorkom je dat jij en anderen ziek worden. Bacteriën, virussen en schimmels kunnen zich namelijk niet makkelijk verspreiden als je hygiënisch werkt.

Elk bedrijf heeft een eigen **hygiëneprotocol**. Dat is een lijst met regels over hoe je schoon en netjes werkt op dat bedrijf. In de consumptieteel kunnen bijvoorbeeld de volgende regels gelden.

- Steek je haar op of gebruik een haarnetje.
- Was regelmatig je kleding.
- Draag handschoenen en/of was je handen goed.
- Houd je werkplek goed opgeruimd en schoon.
- Houd je gereedschap schoon.

Afb. 2.8 Schoon gereedschap voorkomt verspreiding van bacteriën en virussen.

Afb. 2.9 Was je handen regelmatig om verspreiding van bacteriën te voorkomen.

Afb. 2.10 Wanneer je handschoenen draagt, oogst je hygiënisch.

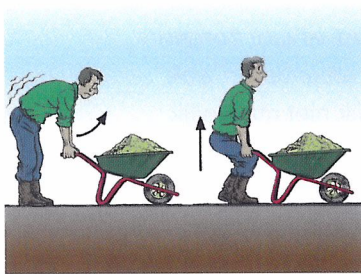
2.3 Wat is een hygiëneprotocol?

- lijst van gevaren die te maken hebben met hygiëne
- lijst met algemene gedragsregels
- lijst met gedragsregels over hygiëne op een bedrijf

WERKHOUDING

‘Zitten is het nieuwe roken.’ Misschien heb je deze slogan weleens ergens voorbij zien komen. Recent onderzoek heeft uitgewezen dat de hele dag in je bureaustoel zitten heel erg slecht is voor je lichaam. Je kunt er diabetes, depressies en kanker van krijgen. Of je nu op kantoor werkt of in een kwekerij: zorg dat je tijdens je werk je lichaam niet te zwaar belasten. Om ervoor te zorgen dat je gezond en fit blijft, kun je het volgende doen.

- Til zware voorwerpen vanuit de rug en de knieën.
- Zorg voor een werktafel die niet te hoog of te laag is. Je kunt dat testen door er rechtop achter te gaan staan. Wanneer je beide handen plat op tafel kunt leggen, is de werkhooft goed.
- Voorkom dat je steeds dezelfde beweging maakt.
- Neem voldoende pauze tijdens zwaar en eentonig werk.

Afb. 2.11 Til zware voorwerpen met een rechte rug en buig je knieën als je tilt.

Afb. 2.12 Een juiste werkhoogte voorkomt dat je rug- en nekklachten krijgt.

Afb. 2.13 Maak niet voortdurend dezelfde bewegingen.

2.4 wat is een voorbeeld van een belastende houding?

- iets pakken waar je goed bij kunt
- een uur lang zware kistjes op een Deense kar zetten
- bollen pellen aan een tafel
- voortdurend van werkzaamheden wisselen, waardoor je telkens andere bewegingen maakt

Opdracht 1